

Στουτγάρδη, 27.01.2021

DIE ZEIT No. 04 / 21.01.21 / "Lockdown topic title"

Με τον υπότιτλο: **Δεν είναι αρκετό; Πολλοί άνθρωποι δεν μπορούν πλέον. Αλλά ο ιός δεν μας αφήνει άλλη επιλογή**, οι συγγραφείς συμφωνούν με τα μέτρα των κυβερνήσεων κατά του ιού και ζητούν από τους πολίτες να τα αποδεχτούν και μάλιστα χωρίς καμία αντίρρηση. Επίσης ακόμη και το νομικά προβληματικό μέτρο ή απαγόρευση της νυχτερινής κυκλοφορίας. Και όλες τις αρνητικές συνέπειες αυτών των μέτρων τις φορτώνουν στον ιό. «Και το τι λέει ο ιός για όλα αυτά, κανείς δεν τον ρωτάει». Όμως πρέπει να το μάθουμε. Ενσυναίσθηση λέγεται αυτή η μαγική λέξη.

Το γεγονός ότι ο ιός δεν μας αφήνει καμία επιλογή δεν είναι απολύτως σωστό κατά τη γνώμη μου. Τι θα λέγαμε αν αντιστρέψαμε την πρόταση. Εμείς, οι άνθρωποι, είμαστε αυτοί που, με την απληστία μας για όλο και περισσότερα, δεν αφήνουμε στον ιό καμία άλλη επιλογή. Αυτή η απληστία φέρεται σήμερα μπροστά στα μάτια μας από τις εταιρείες εμβολίων. Έφτειαξαν το εμβόλιο με χρήματα των φορολογουμένων. Και τώρα κάνουν ό, τι μπορούν για να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους. Η σωτηρία ανθρώπινων ζωών δεν ήταν και δεν είναι ο στόχος τους. Και οι πολιτικοί; Αυτοί είχαν και έχουν την ευκαιρία να αυξήσουν την παραγωγή εμβολίων μέσω κανονισμών περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Εάν δεν το κάνουν, γίνονται επίσης μη πιστευτοί. Και οι πολίτες το αισθάνονται.

Η φύση αντιδρά. Η φύση αντέδρασε με τον ιό γιατί εμείς οι άνθρωποι, το ζών πολιτικόν σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, και το «σκεπτόμενο ον» δεν χρησιμοποιήσαμε σωστά το μυαλό μας. Εάν το κάναμε αυτό στο παρελθόν δεν θα φτάναμε σε τέτοιες καταστάσεις όπως αυτή της πανδημίας. Αλλά, ποτέ δεν είναι αργά. (Πληροφορία για DIE ZEIT. Αυτό το κομμάτι του κειμένου είναι η επιστολή μου. Αλλά και το υπόλοιπο κείμενο είναι ελεύθερο για δημοσίευση)

Να ένας άλλος ακόμη από αυτά τα 80 εκατομμύρια ειδικούς της πανδημίας στη Γερμανία, μπορεί αμέσως να σκεφτεί ο αναγνώστης. Ναι αυτό είναι αλήθεια. Εδώ και ένα χρόνο τώρα, οι άνθρωποι πλημμυρίζονται καθημερινά με αρνητικές ειδήσεις για τον κορονοϊό. Δεν θέλουν να ακούσουν άλλα νέα για την κορώνα. . Θέλουν να δουν επιστημονικά αποτελέσματα. Και δυστυχώς η επιστήμη δεν μπορεί να τους τα προσφέρει αυτή τη στιγμή. Βασικές παραδοχές και προγνώσεις γίνονται. Αλλά αυτές θα επιβεβαιωθούν ή δεν θα επιβεβαιωθούν σε περίπου δύο χρόνια. Δεν μπορούμε να κατηγορήσουμε την επιστήμη για τίποτα. Η επιστήμη δεν έχει άλλο τρόπο επιβεβαίωσης υποθέσεων και προγνώσεων. Χρειάζεται τον χρόνο. Αυτό με τη σειρά του δεν είναι αρκετό σε πολλούς εκνευ-

ρισμένους πολίτες. Και οι πολιτικοί πρέπει να εξισορροπήσουν τις αποφάσεις μεταξύ της επιστήμης και των προσδοκιών του κοινού. Κανείς από εμάς δεν θ' άθελε να είναι στο δέρμα τους. Και όμως. Η επιστήμη και οι πολιτικοί είχαν στο χέρι τους ένα πολύ ισχυρό στοιχείο και μάλιστα πολύ νωρίς. Ήδη με το ξέσπασμα της επιδημίας γνώριζαν πως ο κορονοϊός ήταν πολύ πιο επικίνδυνος για τους ηλικιωμένους από ό, τι για τους νεότερους. Βάσει αυτής της γνώσης θα έπρεπε να επεξεργαστεί μια κατάλληλη στρατηγική ελέγχου της πανδημίας. Έτσι που για τα άτομα άνω των 65 ετών συν όλα τα άτομα με προηγούμενες ασθένειες να έχουν μια ιδιαίτερη προστασία. Στην περίπτωση ατόμων κάτω των 35 ετών, να αποφεύγεται η επαφή με τους ηλικιωμένους, δηλαδή με άτομα άνω των 65 ετών. Το ίδιο ισχύει και για τα άτομα ηλικίας μεταξύ 35 και 65 ετών, καθώς επίσης και η τήρηση των κορώνα μέτρων AHA+L. Επιπλέον στατιστικά στοιχεία πανδημίας για την ομάδα ατόμων άνω των 65 ετών θα ήταν χρήσιμα για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πανδημίας. Στο σημείο αυτό συμφωνώ με τον FDP-Lindner και τον OB-Palmer, αν έχω καταλάβει σωστά το σκεπτικό τους. Η κυβέρνηση όμως επέλεξε τη στρατηγική κλειδώματος (Lockdown). Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών εγκρίνει τα μέτρα. Ένα μικρό μέρος για διαφορετικούς λόγους τα απορρίπτει. Αλλά πόσο καιρό θα παραμείνει έτσι;

Αρχικά σκεφτήκαμε όλοι μέχρι να βρεθεί το εμβόλιο. Το εμβόλιο είναι ήδη εδώ. Όχι σε αρκετή ποσότητα. Προβλέπεται η πλειονότητα του πληθυσμού να έχει εμβολιαστεί έως το φθινόπωρο. Όμως όλες οι ερωτήσεις σχετικά με την πανδημία δεν θα απαντηθούν φέτος. Για παράδειγμα. Πόσον χρόνο θα μας προστατεύει ο εμβολιασμός; Το εμβολιασμένο άτομο εξακολουθεί να μεταδίδει τον ιό; Η επιστήμη χρειάζεται χρόνο για να απαντήσει σε αυτές και σε άλλες ερωτήσεις. Υποψιάζομαι ίσως μέχρι το τέλος του 2022. Και εφόσον αυτά τα ερωτήματα δεν έχουν διευκρινιστεί επιστημονικά, οι πολίτες δεν πρέπει να ταλαιπωρούνται με περαιτέρω περιττά μέτρα περιορισμού. Παραδείγματος χάριν, όχι με το σχέδιο «No-covid» των επιστημόνων γύρω από την Melanie Brinkmann. Οι προτάσεις αυτού του σχεδίου δεν μπορούν να υλοποιηθούν με επιτυχία ούτε καν στη μικρή Μάλτα ή στην Κύπρο. Έτσι και σωστά κατά τη γνώμη μου, απορρίφθηκαν από τους συμμετέχοντες στην συνάντηση της καγκελαρίου Merkel.

Προκειμένου να μην διατρέξω τον κίνδυνο να χαρακτηριστώ ως ένας ακόμη από αυτούς τους πολλούς εμπειρογνώμονες της πανδημίας, αν και ως Populationsgenetiker (γενετιστής πληθυσμού) πρέπει να είμαι, δεν γράφω εδώ ως άνθρωπος, αλλά ως μέλος κάποιας ζωικής φυλής. Αλλάζω πλευρά για μια στιγμή και περνάω στην απέναντι όχθη. Αυτό λέγεται ενσυναίσθηση. Θέλω να προσπαθήσω να μάθω τι σκέπτονται τα άλλα ζωντανά όντα για εμάς τους ανθρώπους. Νομίζω όχι κάτι καλό. Γιατί ο άνθρωπος σχετικά με την συμπεριφορά του έναντι της φύσης είναι από όλα τα είδη ζώων, το χειρότερο. Οι άνθρωποι αυξάνονται με μεγάλο ρυθμό και εισβάλλουν στους βιότοπους άλλων ειδών ζώων. Πριν από 75 χρόνια, υπήρχαν 2,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι στη γη. Και σήμερα είναι πάνω από 7,5 δισεκατομμύρια. Στο ίδιο χρονικό διάστημα μειώθηκε δραματικά ο αριθμός των ατόμων των ζωικών ειδών και μάλιστα ολόκληρες ζωικές φυλές έχουν εξαφανιστεί εντελώς από τη γη. Και για όλα αυτά φταίει εξ ολοκλήρου το ανθρώπινο είδος. Ο άνθρωπος, το ζώον πολιτικόν κατά τον Αριστοτέλη που έχει την ικανότητα να σκέφτεται σε υψηλό βαθμό, αυτό το ζώο δεν μπορεί να δει και να σταματήσει την αυτο-εκτέλεση του. Ο άνθρωπος είναι εδώ και αρκετό καιρό κίνδυνος για εμάς τα ζώα και για τον ίδιο τον εαυτό του. Αυτό πρέπει να το αποτρέψουμε. Πρέ-

πει να αντισταθούμε. Καλά θα κάνουμε να τους στείλουμε με τον κορονοϊό αυτό το μήνυμα: Εσείς οι άνθρωποι πρέπει να μάθετε να ζείτε σύμφωνα με τους κανόνες της φύσης. Και έτσι συνέβη. Δείξαμε στους ανθρώπους κόκκινη κάρτα και ζητάμε να χρησιμοποιήσουν το μυαλό τους, ως ζώνων πολιτικών που θέλουν να λέγονται, και να μας συμπεριφέρονται με σεβασμό όπως αρμόζει σε συγκάτοικους της ίδιας γης.

Επιστροφή ως άνθρωπος. Με άλλα λόγια ο κορονοϊός θα μπορούσε τελικά να είναι μια καλή ευκαιρία, μια κλήση για βοήθεια. Οι άνθρωποι με τη νοημοσύνη τους μπορούν ίσως να νικήσουν έναν ιό και ίσως και τις παραλλαγές του. Αλλά με ποιο κόστος; Και μπορεί επίσης να το κάνει αυτό για τα εκατομμύρια ιών που υπάρχουν γύρω μας; Πιστεύω όχι. Και οπωσδήποτε όχι, με το μέτρο: «Μένουμε στο σπίτι και παραιτούμαστε από τις επαφές με φίλους και γνωστούς ακόμη και από την πολιτιστική και πολιτισμική ζωή για αόριστο χρονικό διάστημα» και με στόχο: «Οι παππούδες και γιαγιάδες μας να ζήσουν μερικά χρόνια περισσότερο». Το θέλουν όμως αυτό οι παππούδες και οι γιαγιάδες χωρίς να λάβουν υπόψη τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχουν τα εγγόνια τους; Δεν τους ρωτήσαμε και γι αυτό δεν το ξέρουμε. Αυτό είναι ένα ηθικό ερώτημα και επομένως ταμπού. Αλλά οι παππούδες θα μπορούσαν και χωρίς να ερωτηθούν να δώσουν μια τέτοια απάντηση. Πχ. κάπως έτσι: «Σε περίπτωση κορονοϊού, δεν θέλω να συνδεθώ με αναπνευστήρα». Είναι μια σημαντική και για την καταπολέμηση του ιού πολύ χρήσιμη τοποθέτηση. Και εδώ δεν θα έβλεπα κανένα ηθικό πρόβλημα.

Από ένα «ζώνων πολιτικών» περιμένει κανείς έξυπνες λύσεις. Και σε όλες τις προτάσεις πρέπει πάντα να προστατεύονται τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν θέλουμε μόνο ανθρώπους χωρίς ιούς, αλλά και ελεύθερους ανθρώπους.

Αυτό που μας φέρνει πιο μπροστά σε αυτήν τη συναισθηματικά φορτισμένη κατάσταση είναι να κάνουμε μια αντικειμενική αξιολόγηση της πανδημίας που προκάλεσε ο ιός της κορώνας και να την συγκρίνουμε με τις ήδη υπάρχουσες, από τον άνθρωπο τεχνικά φτειαγμένες «πανδημίες». Είναι οι ιοί όπως: ο ιός εθνικισμού, ο ιός της πείνας, ο ιός του πολέμου και οι πολλοί άλλοι "ιοί" ανθρωπίνης παραγωγής, πιο επικίνδυνοι από τον ιό της κορώνας; Και αν ναι, γιατί τότε να μην τους καταπολεμήσουμε με την ίδια ένταση όπως κάνουμε με τον κορονοϊό;

Αυτές ερωτήσεις σίγουρα δεν είναι εύκολες. Αλλά η εναλλακτική λύση του «δεν μιλάμε γι' αυτά» δεν μας βοηθάει να προχωρήσουμε μπροστά. Μας κρατάει στο σημειωτόν. Στο επί τόπου. Πρέπει να προσεγγίσουμε αυτά τα πολύ περίπλοκα προβλήματα αντικειμενικά και με σεβασμό. Και πάντα χωρίς να θίξουμε κανενός την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Δρ. Κωνσταντίνος Καρράς Vivaldi Weg 6, 70195-Stuttgart
bis 2010 verantwortlich für die Populationsgenetik in Baden-Württemberg